

Sygn. akt V CZ 90/08

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa T.S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego i Prokuratorowi
Okręgowemu

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 stycznia 2009 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 25 lipca 2008 r.,

oddala zażalenie oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym; zasądza od powoda T.S. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 2700 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

W sprawie z powództwa T.S. przeciwko Skarbowi Państwa Prezesowi Sądu Okręgowego oraz Prokuratorowi Okręgowemu o zapłatę kwoty 48.800 złotych tytułem odszkodowania za bezprawne działania funkcjonariuszy państwowych Sąd Okręgowy oddalił powództwo, a Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda.

Powód wniósł skargę o wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu podał, że na dzień wyrokowania Sąd pierwszej instancji ustalił, że wskazani w sprawie funkcjonariusze państwowi nie popełnili przestępstw, co uzasadniało oddalenie powództwa. Prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 lutego 2008 r. wydane w sprawie [...] potwierdza – zdaniem powoda – fakt popełnienia przestępstw przez funkcjonariuszy państwowych, a okoliczność ta – wcześniej nieznaną Sądowi Apelacyjnemu powinna mieć decydujący wpływ na orzeczenie tego Sądu.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 25 lipca 2008 r. odrzucił skargę o wznowienie postępowania. Sąd Apelacyjny stwierdził, że zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. strona może żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Z uzasadnienia skargi o wznowienie wynika, że nowa okoliczność i jednocześnie środek dowodowy w postaci orzeczenia sądu karnego powstała w dniu 11 lutego 2008 r. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r. III PZP 63/68, OSNCP z 1969 r., nr 12, poz. 208, wpisaną do księgi zasad prawnych środek dowodowy, który powstał po uprawomocnieniu się wyroku, nie stanowi podstawy wznowienia postępowania przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c. Skoro skarga nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia podlegała odrzuceniu na mocy art. 410 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód zarzucił naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że zachodzi przesłanka odrzucenia skargi powoda z uwagi na brak oparcia skargi na ustawowej przesłance. Podniósł, że w skardze o wznowienie wskazał dwie okoliczności umożliwiające wznowienie postępowania. Pierwsza dotyczy okoliczności popełnienia przestępstwa.

Orzeczenie Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 lutego 2008 r. zapadło po wyroku Sądu Apelacyjnego, kończącego postępowanie w tej sprawie, jednakże dowód w postaci dokumentów zawartych w aktach prokuratorskich powstał wcześniej. Powód nie mógł się skutecznie powołać na dowody zawarte w aktach prokuratorskich z uwagi na brak zakończenia postępowania w sprawie. Obecnie po uzyskaniu wiedzy w zakresie zakończenia postępowania karnego – jego zdaniem – konieczny i uzasadniony stał się wniosek o wznowienie postępowania cywilnego. Drugą przyczyną skargi o wznowienie miało być pozbawienie go możliwości działania w procesie. Pozbawienie możliwości działania nastąpić miało na skutek nie zawiadomienia powoda o rozprawie apelacyjnej i wadliwego działania jego pełnomocnika, który nie stawił się na rozprawę i nie złożył wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powoływane w skardze o wznowienie postanowienie Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 lutego 2008 r. jako nowy dowód popełnienia przestępstwa przez funkcjonariuszy państwowych, utrzymywało w mocy zaskarżone postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z. z dnia 12 czerwca 2006 r. o umorzeniu postępowania karnego. Pomijając okoliczność, że orzeczenie w przedmiocie umorzenia postępowania karnego nie jest dowodem popełnienia przestępstwa, trzeba powiedzieć, że Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że nie może być podstawą wznowienia środek dowodowy, który powstał dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Dopiero w zażaleniu powód powołał się, zresztą ogólnikowo, na dokumenty znajdujące się w aktach prokuratorskich, wytworzone przed wydaniem wyroku przez Sąd Apelacyjny. Brak powołania, o jakie dokumenty chodzi uniemożliwia weryfikację czy dokumenty mogłyby stanowić podstawę wznowienia, o której mowa w art. 403 § 2 k.p.c.

Brak należytego reprezentowania bądź pozbawienie możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa mogłoby stanowić podstawę wznowienia z art. 401 pkt 2 k.p.c., jednakże przytoczone przez powoda okoliczności nie wskazują, że ta podstawa mogłaby wchodzić w grę. Doręczenie zawiadomienia o rozprawie

apelacyjnej nie bezpośrednio powodowi, lecz adwokatowi będącemu jego pełnomocnikiem procesowym było zgodne z art. 133 § 3 k.p.c. Okoliczność, że należycie zawiadomiony o terminie rozprawy pełnomocnik strony nie stawiał się na rozprawę, a po wydaniu wyroku nie złożył wniosku o sporządzenie jego uzasadnienia nie oznacza braku należytej reprezentacji strony bądź pozbawienia możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa.

W świetle powyższego zażalenie należy ocenić jako oczywiście bezzasadne. Wniesienie przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu środka odwoławczego oczywiście bezzasadnego nie uzasadnia przyznania mu od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/2007).

Z powyższych względów na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 2 i 3 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.